

**URZĄD
OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA W KRAKOWIE**

31-011 Kraków, Pl. Szczepański 5
Tel./Fax (0-12) 421-75-79, 421-74-98
E-mail: krakow@uokik.gov.pl

L.dz.RKR-561s-005/01/MS- /01

Kraków, dn. 2 października 2001r.

DECYZJA Nr RKR - 18 /2001

Na podstawie art. 11 ust. 1, w związku z art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 i 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122 poz. 1319), po przeprowadzeniu na wniosek pana Krzysztofa Janika – właściciela Zakładu Mięsnego „JANIPEK” w Trzebowniku – postępowania antymonopolowego, **w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, nie stwierdza się stosowania** przez Gminę Trzebowniko **praktyk ograniczających konkurencję**, polegających na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku dostawy wody i odprowadzania ścieków poprzez:

- stosowanie przez Gospodarstwo Pomocnicze Gminy w podobnych umowach o dostawę wody i odbiór ścieków z osobami trzecimi uciążliwych lub niejednorodnych warunków umów, stwarzających tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji,
- narzucanie uciążliwych warunków umów o dostawę wody i odprowadzanie ścieków, przynoszących Gminie nieuzasadnione korzyści.

UZASADNIENIE

Do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Krakowie wpłynął w dniu 22.01.2001 r. wniosek pana Krzysztofa Janika – właściciela Zakładu Mięsnego „JANIPEK” w Trzebowniku 761 (zwanego dalej „Wnioskodawcą”) - o wszczęcie postępowania administracyjnego przeciwko Gminie Trzebowniko (zwanej dalej „Gminą”) pod zarzutem stosowania praktyk monopolistycznych. We wniosku (z dnia 15.01.2001 r.) oraz jego uzupełnieniu z dnia 1.02.2001 r. Wnioskodawca podniósł, że Gmina, która jest lokalnym monopolistą w zakresie dostaw wody i odbioru ścieków, narusza jego interes prawny, ponieważ dzieli swoich kontrahentów - tj. odbiorców wody i dostawców ścieków – na różne kategorie i stosuje wobec nich zróżnicowane opłaty za dostawę wody i odbiór ścieków. Opłaty te są wyższe w przypadku przedsiębiorców – w tym Wnioskodawcy - a niższe w przypadku gospodarstw domowych. Tymczasem - w przekonaniu Wnioskodawcy - koszt doprowadzenia wody do jego zakładu oraz odprowadzenia stamtąd ścieków nie jest wyższy niż w przypadku gospodarstw domowych.

Zdaniem Wnioskodawcy jego interes prawny został tym bardziej naruszony, że w przeszłości współuczestniczył w finansowaniu oczyszczalni budowanej przez Gminę i na tę okoliczność, w dniu 16.10.1995 r., sporządzona została pomiędzy stronami umowa, która w par. 4 pkt 2 stanowi, iż cena oczyszczenia 1 m³ ścieków, z uwzględnieniem ładunku, będzie równa dla wszystkich użytkowników tej oczyszczalni. Obecnie natomiast Gmina nie tylko różnicuje opłatę za odbiór ścieków na niekorzyść Wnioskodawcy i przymusza go do zawarcia umowy o odbiór ścieków uwzględniającej to różnicowanie, ale również odmawia rozliczenia jego udziału w kosztach budowy oczyszczalni. Wnioskodawca zakwestionował także ustaloną przez Gminę zasadę, iż ilość odebranych ścieków jest równa ilości

dostarczonej wody, co w przypadku jego zakładu nie jest zgodne z prawdą, gdyż woda zużyta bezpowrotnie do celów produkcyjnych nigdy nie jest ściekiem.

Uwzględniając opisany stan faktyczny - organ antymonopolowy w dniu 7.02.2001 r. wszczął przeciwko Gminie postępowanie administracyjne, pod zarzutem ewentualnego stosowania praktyk monopolistycznych polegających na podmiotowym różnicowaniu opłat za dostarczanie wody i odbiór ścieków na jej terenie, w sposób naruszający art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz.U. z 1999r. Nr 52, poz. 547 ze zm.).

W związku z wejściem w życie w dniu 1.04.2001 r. ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122 poz. 1319) - zwanej dalej „ustawą o ochronie (...)” - organ antymonopolowy, pismem z dnia 6.04.2001r., poinformował strony, iż postępowanie prowadzone dotychczas na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu (...) kontynuowane będzie jako postępowanie antymonopolowe w sprawie ewentualnego stosowania przez Gminę Trzebowniko praktyk ograniczających konkurencję, określonych w art. 8 ust. 2 pkt 3 i 6 ustawy o ochronie (...) i polegających na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku dostawy wody i odprowadzania ścieków poprzez:

- stosowanie przez Gospodarstwo Pomocnicze Gminy w podobnych umowach o dostawę wody i odbiór ścieków z osobami trzecimi uciążliwych lub niejednorodnych warunków, stwarzających tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji,
- narzucanie uciążliwych warunków umów o dostawę wody i odprowadzanie ścieków, przynoszących Gminie nieuzasadnione korzyści.

W toku postępowania Gmina - odpowiadając na zarzuty podniesione przez Wnioskodawcę - wyjaśniła (pisma z dnia 27.02, 22.03.2001r.), iż usługi dostawy wody i odbioru ścieków na jej terenie świadczy oraz opłaty z tego tytułu pobiera Gospodarstwo Pomocnicze Gminy. Wysokość opłat za dostawę wody i odbiór ścieków uchwała Rada Gminy w oparciu o planowane i uzasadnione koszty utrzymania i eksploatacji urządzeń zaopatrzenia w wodę i urządzeń kanalizacyjnych. Stosownie do przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 1996r. w sprawie urządzeń zaopatrzenia w wodę i urządzeń kanalizacyjnych oraz zasad ustalania opłat za wodę i wprowadzanie ścieków (Dz.U. Nr 151, poz. 716 ze zm.) – zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie urządzeń (...)”, odbiorcy wody z terenu Gminy podzieleni są na dwie kategorie: „gospodarstwa domowe” oraz „pozostali odbiorcy”, do których zaliczono m.in. instytucje i przedsiębiorców. W grupie „pozostałych odbiorców” znalazł się także Wnioskodawca. Zróżnicowanie wysokości opłat wynika – zdaniem Gminy - z różnych kosztów ich świadczenia, tj. niższych dla gospodarstw domowych i wyższych dla pozostałych odbiorców.

Gmina wskazała na większą częstotliwość obsługi administracyjnej i konserwatorskiej sieci służących do zaopatrzenia pozostałych odbiorców oraz większe zużycie energii elektrycznej na ich potrzeby. Koszty te są w szczególności wyższe w przypadku Wnioskodawcy, którego zakład dostarcza ścieki o ponad 3,5 - krotnie większej zawartości ładunku zanieczyszczeń w porównaniu ze ściekami odbieranymi z gospodarstw domowych. Z tej przyczyny – zdaniem Gminy – zostało wypełnione - w stosunku do niego – zobowiązanie zawarte w umowie z dnia 16.10.1995 r., iż cena za odbiór ścieków będzie równa dla wszystkich dostawców z uwzględnieniem ładunku.

Rada Gminy, uchwałą Nr XXI/188/2000 z dnia 15.12.2000 r. ustaliła opłaty za dostawę wody i odbiór ścieków obowiązujące od dnia 1.01.2001 r. w wysokości (netto):

- 1,30 zł za 1 m³ wody i 1,30 zł za 1 m³ ścieków dla gospodarstw domowych
- 2,40 zł za 1 m³ wody i 2,40 zł za 1 m³ ścieków dla pozostałych odbiorców.

Gmina przedłożyła kalkulacje kosztów planowanych na rok 2001 i stanowiących podstawę do ustalenia powyższych stawek opłat. W świetle tych kalkulacji:

- łączne planowane przez Gospodarstwo Pomocnicze koszty świadczenia usług wodno-kanalizacyjnych na rzecz gospodarstw domowych wynoszą 1.170.048 zł a łączna ilość wody jaką planowano tym odbiorcom dostarczyć i ścieków jaką zaplanowano od nich odebrać wyniesie ma 699.767 m³. Kwota planowanych kosztów została następnie pomniejszona o dotację Gminy dla gospodarstw domowych w wysokości 216.850 zł (tj. 0,31 zł/m³) w wyniku czego przewidziano, iż odbiorcy sfinansują wydatki Gospodarstwa w wysokości 953.198 zł (1.170.048 - 216.850). Po podzieleniu tej kwoty przez wielkość 699.767 m³ wody i ścieków, uzyskano jednostkową stawką opłat w wysokości 1,36 zł/m³. Stawkę tę zaokrąglono do 1,30 zł.
- łączne planowane przez Gospodarstwo koszty świadczenia usług wodno-kanalizacyjnych na rzecz „pozostałych odbiorców” wynoszą 248.472 zł. Po podzieleniu tej kwoty przez wielkość 101.500 m³ wody jaką planowano tym odbiorcom dostarczyć i ścieków jaką zaplanowano od nich odebrać uzyskano jednostkową stawką opłat w wysokości 2,45 zł/m³. Stawkę tę zaokrąglono do 2,40 zł.

Powyższe kalkulacje nie zawierały pozycji „zysk” tak w przypadku gospodarstw domowych, jak i pozostałych odbiorców.

Na żądanie organu antymonopolowego, Gmina przedłożyła także dane liczbowe dotyczące faktycznych kosztów i przychodów zrealizowanych przez Gospodarstwo Pomocnicze w związku z dostawą wody i odbiorem ścieków w 2000r. Dane te uwzględnia poniższe zestawienie.

L.p	Rodzaj usługi – grupa odbiorców	Poniesione koszty - w zł	Uzyskane przychody - w zł	Zysk / Strata - w zł (kol.4 - kol.3)	Zysk/strata w stos. do kosztów (kol.5 : kol.3) x %
1	2	3	4	5	6
1.	<u>Dostawa wody</u>				
	a) gospodarstwa domowe	362.233	524.705	162.472	44,8 %
	b) pozostali odbiorcy	117.942	155.923	37.981	32,2 %
2.	<u>Odbiór ścieków</u>				
	a) gospodarstwa domowe	406.944	295.102	- 111.842	- 27,5 %
	b) pozostali odbiorcy	132.073	79.603	- 52.470	- 39,7 %
3.	Razem gospod. domowe (1a+2a)	769.177	819.807	50.630	6,6 %
4.	Razem pozostali odbiorcy (1b+2b)	250.015	235.526	- 14.489	- 5,8 %
5.	Wynik - gospod. dom. i pozostali odbiorcy razem (3+4)	1.019.192	1.055.333	36.141	3,5 %

Odpowiadając na pytanie organu antymonopolowego, czy przytoczone wyżej koszty ewidencjonowane są oddzielnie dla poszczególnych grup usługobiorców, Gmina wyjaśniła, iż ewidencja księgowa Gospodarstwa Pomocniczego nie uwzględnia takiego podziału

Odnosząc się do zarzutu nierozliczenia nakładów poniesionych na finansowanie oczyszczalni ścieków Gmina podniosła, że od chwili zakończenia tej inwestycji, tj. od 1998r., Wnioskodawca odprowadza swoje ścieki do oczyszczalni, odmawiając zawarcia umowy w tym zakresie. W związku z tym Gmina nie ma podstaw – jak twierdzi – do wystawiania faktur za tę usługę, a zatem Wnioskodawca odprowadza ścieki nieodpłatnie. Uwzględniając obowiązujące w tym czasie stawki oraz ilości odprowadzonych ścieków do oczyszczalni (ok. 13.000 m³ rocznie), kwota niezapłaconych należności przewyższa – zdaniem Gminy – wartość nakładów poniesionych przez Wnioskodawcę na jej budowę. Gmina podniosła, iż mimo wezwań do zawarcia umowy oraz dostarczania kolejnych projektów umowy, Wnioskodawca nie zdecydował się na jej zawarcie. Przedłożyła kopię pisma z dnia 24.08.2001 r. w którym ponowiła kierowaną wcześniej do Wnioskodawcy propozycję, aby zainstalował on urządzenie pomiarowe wskazujące ilość ścieków wypływających z jego zakładu lub też udokumentował ilość wody zużytej przez zakład bezpowrotnie, co stanowiłoby podstawę do ostatecznego sformułowania i podpisania umowy w sprawie odbioru ścieków. W ocenie Gminy propozycja ta była uzasadniona, gdyż ilość wody jaką Wnioskodawca pobiera z wodociągu gminnego stanowi jedynie 10 % faktycznego zużycia zakładu. Pozostałe 90 % to woda z ujęć własnych. Ścieki natomiast odprowadza w całości do oczyszczalni.

Wnioskodawca - odnosząc się do powyższych wyjaśnień Gminy - stwierdził (pismo z dnia 21.03.2001 r.), iż są one niejasne i w znacznej części nieprawdziwe, a zatem wymagają szczegółowej weryfikacji. W tym celu złożył wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego księgowego na okoliczność ustalenia prawidłowości pobieranych stawek opłat za wodę i ścieki oraz zadeklarował pokrycie kosztów tej ekspertyzy.

Organ antymonopolowy podjął czynności zmierzające do ustalenia osoby biegłego oraz zakresu jego opinii. W toku tych czynności Wnioskodawca podniósł (pisma z dnia 17.04. oraz 9.05.2001 r.), iż ekspertyza biegłego – oprócz weryfikacji danych liczbowych przedłożonych przez Gminę - winna także zawierać odpowiedzi na pytania:

- z jakich powodów Gmina dotuje opłatę za wodę i ścieki dla gospodarstw domowych i skąd pochodzą te środki, a także
- jakie opłaty ponoszą wszystkie podmioty z terenu Gminy, w tym szkoły, przedszkola, urzędy

Mając na uwadze treść drugiego z powyższych pytań oraz to, iż Gmina w piśmie z dnia 27.02.2001 r. wyjaśniła już, że żaden z usługobiorców nie został zwolniony z opłat ani też opłaty te nie zostały mu obniżone - organ antymonopolowy zwrócił się do Wnioskodawcy (pismo z dnia 24.05.2001 r.) o przedłożenie dowodów lub informacji mogących uprawdopodobnić postawiony zarzut. W piśmie z dnia 30.05.2001 r. Wnioskodawca nie odniósł się do powyższego.

Ostatecznie - po przeanalizowaniu ofert złożonych przez biegłych oraz wymianie ze stronami korespondencji w sprawie osoby biegłego, przewidywanego zakresu opinii oraz wynagrodzenia z tego tytułu - organ antymonopolowy, postanowieniem nr RKR-15/2001 r.

z dnia 16.07.2001 r., dopuścił w prowadzonym postępowaniu antymonopolowym dowód z opinii biegłego, przeprowadzenie dowodu uzależniając od wniesienia przez Wnioskodawcę zaliczki na poczet kosztów z tym związanych.

Ponieważ Wnioskodawca zaliczki nie wpłacił, organ antymonopolowy – postanowieniem nr RKR –19/2001 z dnia 14.08.2001 r. - odmówił uwzględnienia jego żądania o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, a następnie zawiadomił strony o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie.

Mając na uwadze powyższe ustalenia organ antymonopolowy zważył, co następuje:

Istotą praktyk ograniczających konkurencję określonych w art. 8 ust. 1 ustawy o ochronie (...) – którego naruszenie zarzuca Gminie Wnioskodawca – jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym. Zakazowi zawartemu w tym przepisie podlega wyłącznie sprzeczne z prawem nadużycie siły rynkowej, a nie jej posiadanie.

Zgodnie z hipotezą art. 8 ust. 2 pkt 3 ustawy, przejawem nadużycia pozycji dominującej na rynku jest stosowanie w podobnych umowach z osobami trzecimi uciążliwych lub niejednorodnych warunków umów, stwarzających tym osobom zróżnicowane warunki konkurencji. Przepis ten - w odróżnieniu od art. 5 ust. 1 poprzednio obowiązującej ustawy o przeciwdziałaniu (...) – może mieć zastosowanie jedynie w przypadku stwierdzenia, iż przedsiębiorca o dominującej pozycji rynkowej nie tylko dzieli rynek podmiotowo lub uprzywilejowuje niektórych swoich kontrahentów (jak w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu (...)) ale dodatkowo, iż narzucone przez takiego przedsiębiorcę warunki umowy, poprzez ich uciążliwość lub niejednorodność, stwarzają tym kontrahentom zróżnicowane warunki konkurowania.

Bezsporne w niniejszej sprawie jest, iż Gmina Trzebowniko posiada na lokalnym rynku dostaw wody i odbioru ścieków wyznaczonym jej granicami administracyjnymi pozycję dominującą, w rozumieniu art. 4 pkt 9 ustawy o ochronie (...) oraz różnicuje warunki cenowe umów zawieranych w tym zakresie - pobiera bowiem ceny niższe od gospodarstw domowych i wyższe od pozostałych kontrahentów, w tym Wnioskodawcy.

Aby jednak działanie Gminy mogło być uznane za sprzeczne z cyt. art. 8 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie (...) należałoby dowieść, iż różnicowanie cen stwarza Wnioskodawcy i innym usługobiorcom zaliczonym do grupy „pozostałych odbiorców” zróżnicowane warunki konkurencji. W przypadku Wnioskodawcy wymagałoby to udowodnienia, iż na terenie Gminy istnieje konkurencyjny w stosunku do niego producent wyrobów mięsnych, od którego Gmina pobiera niższe opłaty za dostawę wody i ścieków. Gdyby tak istotnie było, uzasadnione byłoby wówczas przypuszczenie, że konkurent ten ponosi niższe od Wnioskodawcy koszty działalności - na które składają się opłaty za wodę i ścieki - a tym samym, iż w wyniku działań Gminy pogorszyła się konkurencyjność Wnioskodawcy.

Taka teza nie została jednak przez Wnioskodawcę ani wywiedziona, ani udowodniona. Nie potwierdzają jej również zgromadzone w toku postępowania antymonopolowego dokumenty. Wynika z nich bowiem, że Gmina nie różnicuje opłat za wodę i ścieki w grupie przedsiębiorców, natomiast odbiorcy tych usług zaliczeni do grupy „gospodarstw domowych” - tj. konsumenci w rozumieniu art. 4 pkt 10 ustawy o ochronie (...) - wprawdzie ponoszą niższe opłaty, jednak ani pomiędzy sobą, ani z przedsiębiorcami nie konkurują.

W tym stanie rzeczy różnicowanie przez Gminę cen dostawy wody i odbioru ścieków nie powoduje ograniczenia konkurencji na lokalnym rynku, w tym na właściwym dla Wnioskodawcy rynku produkcji wyrobów mięsnych.

Mając powyższe na uwadze, działanie Gminy może być - zdaniem organu antymonopolowego - oceniane wyłącznie pod kątem ewentualnego stosowania praktyki eksploatacyjnej (wyzysku partnera rynkowego), w tym naruszenia art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie (...).

W ocenie Wnioskodawcy żądane od niego opłaty – w szczególności za wodę - nie powinny różnić się od tych, jakie Gmina pobiera od gospodarstw domowych. W jego przekonaniu – jak należy sądzić z treści pisma Wnioskodawcy z dnia 9.05.2001 r. – nieuzasadnione jest także dotowanie przez Gminę odbiorców zaliczonych do grupy gospodarstw domowych.

Powołane przez Gminę rozporządzenie w sprawie urządzeń (...) stanowi w § 3 ust. 2, iż podstawą ustalania opłat za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków są planowane roczne koszty utrzymania i eksploatacji urządzeń zaopatrzenia w wodę i urządzeń kanalizacyjnych, powiększone o narzut zysku. Natomiast przepis § 3 ust. 2b rozporządzenia dopuszcza możliwość zróżnicowania wysokości tych opłat dla gospodarstw domowych i pozostałych odbiorców, w przypadku wystąpienia udokumentowanej różnicy kosztów utrzymania i eksploatacji urządzeń zaopatrzenia w wodę i urządzeń kanalizacyjnych.

W toku postępowania Gmina przyznała, iż ewidencja księgowa Gospodarstwa Pomocniczego nie uwzględnia podziału ponoszonych kosztów oddzielnie dla poszczególnych grup odbiorców. Jednocześnie jednak zgodnie z jej kalkulacjami, koszty świadczenia usług wodno-kanalizacyjnych zaplanowane na rok 2001 r. dla poszczególnych grup usługobiorców miały być sfinansowane przez:

- gospodarstwa domowe - opłatą w wysokości 1,30 zł za 1 m³ wody i 1,30 zł za 1 m³ ścieków oraz dotacją Gminy w łącznej wysokości 216.850 zł, tj. 0,31 zł na 1 m³.
- „pozostałych odbiorców” - w całości opłatą w wysokości 2,40 zł za 1m³ wody i 2,40 za 1 m³ ścieków,

Z kolei z przedłożonych przez Gminę danych liczbowych zawartych w tabeli na str. 3 decyzji wynika, że w 2000 r. usługi wodno-kanalizacyjne przyniosły Gminie łącznie niewielki zysk, na poziomie 3,5 % łącznych kosztów. Zyski ze sprzedaży wody na poziomie 44,8 % kosztów - w przypadku gospodarstw domowych i 32,2,% - w przypadku pozostałych odbiorców, zrównoważyły straty poniesione w związku z odbiorem ścieków w wysokości (odpowiednio) 27,5 % i 39,7 % związanych z tym kosztów.

Stosownie do treści art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie (...), przedsiębiorca nadużywa pozycji dominującej wówczas, gdy narzuca kontrahentowi uciążliwe warunki umowy, przynoszące narzucającemu nieuzasadnione korzyści.

Uciążliwości warunków umowy dla Wnioskodawcy oraz wynikających z nich nieuzasadnionych korzyści dla Gminy nie można jednak wywieść jedynie z faktu, iż sposób ewidencjonowania kosztów przez Gospodarstwo Pomocnicze Gminy nie spełnia wymogów nałożonych na przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne.

Sąd Antymonopolowy, w uzasadnieniu do wyroku z dnia 25 czerwca 2001 r. (sygn. akt. XVII Ama 84/00) stwierdził, iż (cyt.) „Prezes UOKiK (...) w postępowaniu antymonopolowym dokonuje oceny, czy doszło do naruszenia przepisów ustawy antymonopolowej. Nie dokonuje zaś ustalenia i oceny, czy w danych stosunkach prawnych doszło do naruszenia jakiegokolwiek prawa. Ustawa antymonopolowa wyznacza bowiem ramy i granice możliwości żądania ochrony”.

W świetle powyższego, aby okoliczności, o których mowa w cyt. wyżej art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie (...) udowodnić, należałoby wykazać, iż w stosunkach umownych pomiędzy Gminą a Wnioskodawcą naruszona została zasada ekwiwalentności świadczeń, tzn. iż opłaty za wodę i ścieki ustalone zostały na poziomie znacznie przekraczającym związane z tym koszty, dzięki czemu Gmina wypracowałaby zyski na poziomie nieosiągalnym w hipotetycznych warunkach rynku konkurencyjnego, lub też że część opłaty ustalonej dla pozostałych odbiorców – w tym Wnioskodawcy - służy sfinansowaniu strat powstałych na sprzedaży usług dla gospodarstw domowych ze stratą.

Tymczasem - opierając się na przedłożonych przez Gminę kalkulacjach i wyjaśnieniach - należy stwierdzić, że stawki opłat ustalone dla poszczególnych grup odbiorców na rok 2001 odpowiadają planowanym kosztom, a zyski ze sprzedaży wody i straty poniesione na odbiorze ścieków w roku 2000 odnoszą się w równym stopniu do gospodarstw domowych jak i grupy „pozostałych odbiorców”, do których należy Wnioskodawca.

Weryfikacja stanowiska Gminy oraz przedstawionych przez nią wyników finansowych roku 2000 i kalkulacji cen na rok 2001 – na potrzeby postępowania antymonopolowego - mogła zostać dokonana przez biegłego rewidenta. Dowód w postaci opinii biegłego nie został jednak przeprowadzony z przyczyn leżących po stronie Wnioskodawcy, który - pomimo wcześniejszych deklaracji – nie wpłacił zaliczki na poczet kosztów z tym związanych. Nie znajdowało również uzasadnienia, aby opinia w postępowaniu wszczętym na wniosek sfinansowana miała być ze środków publicznych i koszty te ponieść miał budżet Państwa.

W tym stanie rzeczy organ antymonopolowy nie dysponował wystarczającymi dowodami uzasadniającymi ostateczne stwierdzenie, iż Gmina naruszyła art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie (...), a co za tym idzie wydanie decyzji nakazującej zaniechanie stosowania praktyk ograniczających konkurencję.

Wobec braku dowodów decyzja taka opierałaby się wyłącznie na przekonaniu Wnioskodawcy, iż Gmina przepisy ustawy naruszyła oraz domniemaniu, iż skoro dokumentacja księgowa Gospodarstwa Pomocniczego nie uwzględnia podziału kosztów na poszczególne grupy usługobiorców to dane liczbowe, jakie na jej podstawie zostały w toku postępowania dostarczone nie odpowiadają prawdzie.

W ocenie organu antymonopolowego również pozostałe zarzuty przytoczone przez Wnioskodawcę we wniosku nie znajdują uzasadnienia.

Podkreślić należy w szczególności iż o stosowaniu praktyk monopolistycznych nie przesądza okoliczność dotowania przez Gminę usług wodno – kanalizacyjnych odbiorcom należącym do grupy gospodarstw domowych. Gmina - jeżeli nie czyni tego kosztem pozostałych grup odbiorców - uprawniona jest do podjęcia decyzji o przyznaniu dotacji finansowanej dla gospodarstw domowych pochodzącej z wpływów uzyskiwanych na podstawie przepisów określającej dochody i zasady subwencjonowania jej działalności (tak. np. wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 25.05.1994 r. sygn. akt. XVII Amr 34/94). Stanowisko takie znajduje potwierdzenie w treści przepisów ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. nr 72, poz. 747). Ustawa ta wejdzie w życie dopiero w dniu 14.01.2002 r., niemniej jednak w art. 24 ust. 6 stanowi, iż rada gminy może podjąć uchwałę o dopłacie dla jednej, wybranych lub wszystkich taryfowych grup odbiorców usług. Dopłatę gmina przekazuje przedsiębiorstwu wodno-kanalizacyjnemu.

Z kolei - stosownie do par. 4 ust. 3 obowiązującego aktualnie rozporządzenia w sprawie urządzeń (...) - ilość odprowadzanych ścieków określa się wg wskazań urządzeń pomiarowych zainstalowanych przez dostawcę ścieków. W razie braku tych urządzeń ilość ścieków przyjmuje się jako równą ilości pobranej wody ze źródeł publicznych i własnych, a jeżeli dostawcą jest zakład produkcyjny ilość odprowadzanych ścieków strony ustalają w umowie z uwzględnieniem udokumentowanej ilości wody bezpowrotnie zużytej do celów produkcyjnych i technologicznych. W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Wnioskodawca otrzymał od Gminy propozycję zawarcia umowy w sprawie odbioru ścieków uwzględniającą cytowane zasady rozliczeń.

Także rozliczenie przez Gminę nakładów finansowych poniesionych przez Wnioskodawcę na budowę oczyszczalni nie może być przedmiotem oceny organu antymonopolowego, do którego zadań – stosownie do treści art. 1 ustawy o ochronie (...) - należy podejmowanie ochrony przedsiębiorców i konsumentów wyłącznie wówczas, gdy zagrożony został interes publiczny. Dodatkowo - spór dotyczący rozliczenia nakładów na budowę oczyszczalni ma charakter cywilno-prawny i indywidualny, a zatem właściwy w tej sprawie może być wyłącznie sąd powszechny.

Mając powyższe na uwadze, organ antymonopolowy orzekł, jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie (...), w związku z art. 479²⁸ par. 2 k.p.c. - od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Sądu Okręgowego - Sądu Antymonopolowego w Warszawie, za pośrednictwem Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Krakowie, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia.

Z up. Prezesa UOKiK
Barbara du Vall
Dyrektor Delegatury

Otrzymują:

- **Pan Kazimierz Janik**
Zakład Mięsny „JANIPEK”, 36-001 Trzebowniko 761
- **Gmina Trzebowniko**
Urząd Gminy, 36-001 Trzebowniko
- **a/a RKR**